

FOTOGRAFIE: JULIETTE POLAK EN FLEUR KONING

*MAX doet niet aan
leeftijdscriminatie*

Tekst: Jacques Geluk

De oprichter van Omroep MAX heeft uitgesproken ideeën over de media, maar ook over onze samenleving. Hij presenteert programma's en begint een verpleeghuis om te laten zien dat zorg voor ouderen veel beter kan. Hij is in zoveel dingen geïnteresseerd dat een dag voor hem 36 uur zou moeten tellen. Toch heeft hij voor ACADEMY® Magazine een uurtje kunnen vrijmaken.

Het irriteert Jan Slagter (61) dat mensen vaak niet meer meetellen zodra ze de 50 passeren. “De reclamewereld richt zich nog steeds op de zogenoemde boodschappers tussen 20 en 49 jaar. Te belachelijk voor woorden. Zeker als je bedenkt dat er elke twee minuten een 50-plusser bij komt in Nederland en juist deze groep het meeste geld aan nieuwe auto's en reizen uitgeeft. Het is ook een misverstand dat ‘ouderen’ niet meer van merk veranderen. Zelf doe ik dat dagelijks”, zegt de oprichter van Omroep MAX. “Tegelijk hebben ouderen in de loop van hun leven andere voorkeuren ontwikkeld en denken ze meer na over hun gezondheid. Wanneer bedrijven daarop inspelen en zich realiseren dat kwaliteit en service vaak belangrijker zijn voor de 50-plusser dan de prijs, is er voor hen nog heel wat winst te behalen.”

Slagter is het levende bewijs van de stelling dat zestig eigenlijk het nieuwe veertig is. Hij zit vol passie, is bijzonder gedreven en uitgesproken en gaat graag – nog vele jaren – de controverse aan. “Het oude verzuilde systeem van katholieke, protestantse, progressieve en conservatieve omroepen is afgebroken, maar doelgroepen zijn er wel. MAX is in 2002 opgericht om een speciale doelgroep te bedienen, de ouderen. Voor hen was er geen omroep en nu zijn we, op één zendertje in Amerika na, nog steeds de enige in de wereld. Ik heb me vijf jaar geleden toen we al 350.000 leden hadden, ondanks enorme druk, dan ook verzet tegen een fusie met de TROS.” MAX heeft ouderen een stem gegeven en terug op de kaart gezet. “Ze zijn niet stoffig, niet eng en staan midden in de samenleving en horen er dus gewoon bij”, zegt Slagter, die voor zijn bijdrage aan de emancipatie van ouderen benoemd is tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau, ontspannen op het terras van het prachtig gelegen restaurant Lakes in omroepstad Hilversum.

Het is volgens de Omroepman van het jaar 2014 een misverstand dat MAX uitsluitend programma's maakt over ouderen. “Natuurlijk gebeurt dat, maar programma's als ‘Heel Holland Bakt’ en ‘Erica

op Reis’ zijn voor een veel bredere doelgroep. Wel besteden we aandacht aan onderwerpen waarin onze doelgroep vooral is geïnteresseerd: geld en recht, gezondheid, vrije tijd en cultuur. Soms spelen ouderen in die programma's een hoofdrol, soms niet. Dat geldt ook voor de presentatoren. We hebben net in omroepland de discussie gehad over Mart Smeets en Jack van Gelder die 65 zijn en met pensioen moeten. Dat gaat nergens over. Tineke de Nooij is 74 en presenteert voor ons op Radio 5. Ik heb het met haar nog nooit over stoppen gehad. Koos Postema is 83 en presentator van de ‘MAX TV-wijzer’. Leeftijd speelt bij ons, net als in het buitenland waar ze veel respectvoller omgaan met oudere presentatoren, geen

‘Ouderen zijn niet stoffig, niet eng en staan midden in de samenleving’

rol. Wij doen niet aan leeftijdsdiscriminatie. Bovendien hebben die mensen een schat aan kennis en ervaring en daar maken we, nu weer met Govert van Brakel op Radio 1, graag gebruik van.” Op de redacties van Omroep MAX is er ‘een goede balans tussen jong en oud’. Er werken veel jonge mensen, die zich goed kunnen inleven in wat de doelgroep beweegt. “Daarnaar doen we ook geregeld onderzoek. We realiseren ons ook dat we moeten opschuiven in de tijd, met de ouderen mee. Tien jaar geleden draaiden we op Radio 5 de Selvera's en Wim Sonneveld, inmiddels zijn we bij The Beatles beland.”

VERJONGING

De NPO wil al jaren verjongen en elke vijf jaar als er een nieuwe concessie moet worden aangevraagd komt die wens terug. “Ze willen dat meer jongeren afstemmen op NPO 3, maar dat lukt niet. Mijn kinderen van 16 en 21 jaar zitten op hun telefoon en tablet, kijken naar YouTube of Comedy Central. Die bereik je, net als ouderen trouwens, daar waar ze zijn en dat is niet op npo.nl, waarop ze alle content wil-

len concentreren. We moeten ons op zoveel mogelijk platforms laten zien, maar daar wil de NPO niet aan. Een verkeerde keuze. We moeten trots zijn dat zoveel ouderen naar de publieke omroep luisteren en kijken. Als jongeren belangstelling hebben komen ze vanzelf”, zegt Slagter.

“We hebben nu een concessie tot 2021 en tegelijk zijn er ook politieke krachten die het bestel een stille dood willen laten sterven. De VVD vindt één tv-zender en twee radiostations voldoende en wil de rest aan de commerciële overlaten. Daartegen zal ik me tot in lengte van dagen verzetten. De omroepen samen hebben 3,5 miljoen leden, meer dan alle politieke partijen bij elkaar. Dat is ze een doorn in het oog. Ook binnen de NPO vinden ze die omroepverenigingen lastig. Misschien willen ze liever het Noord-Koreaanse model, maar het is nu eenmaal zo dat als er acht spelers in het bestel zijn, je met acht

‘Ik ben van de protestgeneratie die niet alles aanneemt van mensen in witte jassen’

mensen om de tafel moet zitten.” Slagter zal er alles aan doen ons unieke bestel te behouden. “We hebben namelijk een prachtige publieke omroep, op Moldavië en Bulgarije na ook nog eens de goedkoopste van Europa. Voor zes euro per maand krijgen gelovige, ongelovige, conservatieve, progressieve, jongere en oudere Nederlanders drie televisienetten, digitale kanalen, zes radiostations, veel internetsites en apps. Nergens laat de omroep zoveel meningen horen.” Feller: “Waarom moeten we eigenlijk veranderen? Wat gaat er niet goed? We worden hoger gewaardeerd en bekeken dan de commerciële zenders.”

Slagter heeft wel eens gedacht aan commercieel gaan. “Ik ben ondernemer, maar tegelijk idealist. Iedereen betaalt mee aan de publieke omroep en ook ouderen hebben daarbinnen recht op een eigen zender. Daarom blijf ik in het bestel, dat ik omarm, ook al kan ik elders drie keer

zoveel verdienen. MAX is een geslaagd burgerinitiatief. Vele andere worden de kop in gedrukt door allerlei regeltjes en verboden. Ons land gaat daaraan ten onder.” Verontwaardigd: “Laat iemand in zijn buurt een restaurantje toch gewoon een restaurantje beginnen voor eenzame mensen. ook al heeft hij geen vergunning.”

LEZINGEN

Slagter vindt het heerlijk tijdens lezingen te vertellen hoe je een omroep opricht en wat daarbij komt kijken. “Tien jaar geleden wist ik niet veel meer dan hoe ik de televisie kon aan- en uitzetten met de afstandsbediening. Tot ik op een zondagmiddag de Mediawet afdruckte en besloot een ouderenomroep te beginnen. Inmiddels heb ik me dit vak redelijk eigen gemaakt en leid ik MAX als een onderneming. We moeten op de centen letten, want we werken met belastinggeld, en onder aan de streep geld overhouden, waarvan we weer programma’s kunnen maken. Met name het creatieve proces van televisie maken boeit me enorm en als dat aanslaat is dat geweldig.” Hij wil zijn boodschap graag overdragen en mensen deelgenoot maken van zijn visie en kijkt op de samenleving en altijd het debat aan. “Ik ben van de dialoog, ga de discussie aan en sta open voor andere meningen, maar wie me wil overtuigen moet van goede huize komen”, lacht hij. “Het gaat trouwens niet alleen over de omroep. Ik presenteer ook programma’s, houd me bezig met ontwikkelingshulp in voormalige Oostbloklanden en ben bezig met het opstarten van een verpleeghuis. Daar vertel ik ook over.”

BEN OUDE NIJHUIS

De inmiddels overleden Ben Oude Nijhuis (82) vertelt in november 2014 in ‘Pauw’ over de schrijnende situatie waarin zijn vrouw verkeert in het verpleeghuis waar ze woont. “Daar verblijft ook de moeder van staatssecretaris Van Rijn die in hetzelfde programma te gast was. De dag erna heb ik bij Jeroen Pauw mijn verbazing uitgesproken over het feit dat het in heel veel tehuizen slecht is geregeld. Het is een drama als vader of moeder dement wordt, maar een

dubbel drama als ze slechte zorg krijgen. Het eerste kunnen we niet wegnemen, het tweede wel, want ik weet uit ervaring dat je heel veel met dementerenden kunt doen. Mits je hen in een liefdevolle omgeving met gespecialiseerd personeel zet en actief dingen met hen onderneemt.” Bij het direct door MAX opgezette meldpunt komen binnen twee weken 1.400 meldingen binnen. Hoe kan het dat mensen, voor wie een verpleeghuis 80.000 euro per jaar krijgt (wat voldoende moet zijn), zulke slechte zorg krijgen, vraagt Slagter zich al snel af. “Wat bleek? Het lag niet aan het verplegend personeel, maar veel geld ging naar het management of lekte weg naar enorme panden. Veertig procent van het eten dat de ouderen kregen werd weggegooid. Ik wilde laten zien dat het anders kon en besloot een eigen verpleeghuis te beginnen. Daar ben ik nu mee bezig en zelfs al op zoek naar een geschikte locatie voor het huis dat de naam krijgt van Ben Oude Nijhuis. Dat is een uitdaging, want ik heb het nooit eerder gedaan en weet niet wat er allemaal bij komt kijken. Ik weet wel wat ik wil.” Het tehuis dat Slagter voor ogen heeft staat middenin een woonwijk, zodat kinderen hun dementerende ouders mee kunnen nemen om in de buurt wat te drinken. De mensen mogen kiezen wat ze willen eten en drinken. Kinderen en kleinkinderen kunnen blijven slapen en huisdieren zijn van harte welkom. “Ik ben van de protestgeneratie, die niet meer alles aanneemt van mensen in witte jassen. Ik verheug me enorm op die verandering.”

Jan Slagter is oprichter en directeur van Omroep MAX. Daarnaast presenteert hij programma’s als

‘MAX Geheugentrainer’, ‘MAX Maakt Mogelijk’, ‘Missie MAX’. ‘MAX Proms’ en diverse specials. Slagter, die in 1993 de Stichting Welzijn Gehandicapten Nederland, heeft opgericht is maatschappelijk zeer betrokken.

janslagter@speakersacademy.nl